

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

PAULINE PETERS

CAMERA RUBINIE

Traducere din limba germană
CORNEL STOENESCU

Capitolul întâi

Londra, 1907

Victoria Bredon mergea grăbită pe Palmer Street, când un bărbat într-un costum de culoare închisă îi aruncă o privire indignată, observându-i buzele rujate și rozeta din stofă violet, verde și albă, de pe reverul pardesiului ei – simbol al sufragetelor.

– Dreptul de vot pentru femei! strigă ea făcându-i zburdalnic cu mâna.

La următorul colț de stradă, Victoria se opri. Scoase din poșetă un mic aparat de fotografiat Kodak și, concentrată, fotografie imaginea care i se oferea. Pentru un moment nu mai era luptătoarea pentru dreptul la vot al femeilor, ci, pur și simplu, o fotografă.

Soarele palid de februarie făcea să sclipescă fațada din gresie și cărămidă a Caxton Hall. În dreptul clădirii în stil neobaroc, împodobită cu numeroase cupole mici, se strânseseră câteva sute de femei. Purtau pancarte și bannere pe care scria: „Drept de vot pentru femei“ și „Niciun impozit fără participare la guvernare“.

Cele mai multe femei erau îmbrăcate simplu, ca niște muncitoare, servitoare ori angajate mărunte, dar unele purtau pălării și pardesie elegante. Acestea proveneau, evident, din păturile superioare. Multe demonstrante aveau, ca și Victoria, buzele rujate, semn că nu erau dispuse să mai fie mult timp reținute, pudice și umile, așa cum pretindea morala victoriană dominantă încă în cel de-al șaptelea an al domniei lui Edward al VII-lea. În timp ce apăsa declanșatorul, Victoria zâmbi. „Buzele roșii vor accentua contrastul chipurilor din poze“ – își spuse ea în gând.

– Drept de vot pentru femei! Drept de vot pentru femei! Începură să scandeze câteva demonstrante, altele le urmară și repede se ajunse la un cor zgomotos și mulțimea se puse în mișcare.

Înainte să li se alăture, Victoria mai făcu o ultimă fotografie.

– Ați hotărât să mergeți la Parlament? întrebă ea o femeie mai în vârstă, cu un chip cu trăsături ferme.

– Nu ai fost la adunare?

Victoria clătină din cap:

– Nu, a trebuit să lucrez.

Făcuse fotografii în docuri și apoi dusesese acasă, în Green Park, camera mare, care era prea scumpă și prea greu de manevrat la o demonstrație.

Chipul femeii în vârstă luă o expresie batjocoritoare.

– Nu doar că vom demonstra în fața clădirii Parlamentului. Pentru că petițiile noastre nu au avut niciun efect, vom face uz de mijloace mai drastice. Îl vom lua cu asalt.

Femeia avea un puternic accent cockney¹.

– Chiar așa? O decizie bună.

Victoria simți cum o cuprindeau bucuria și emoția. Cu un an în urmă, liberalii îi înlăturaseră de la putere pe conservatori în urma unui succes răsunător. Înainte de alegeri, cei dintâi se

¹ Accent specific clasei muncitoare din Londra

bucuraseră de ajutorul femeilor – fie ca purtătoare ale mesajelor liberale, fie ca ajutoare la organizarea manifestațiilor lor electorale. Mai ales femeile care împărțeau ceai și fursecuri fuseseră bine-venite. După victoria în alegeri, liberalii consideraseră dreptul de vot al femeilor o problemă minoră. Când însă această solicitare nu fusese nici măcar menționată în discursul regelui la deschiderea Parlamentului, pentru multe sufragete paharul se umpluse.

– Probabil că în fața Parlamentului situația se va complica, copilă, zise femeia măsurând cu o privire critică statura firavă a Victoriei.

– Nicio problemă, sunt în stare să am grijă de mine, îi răspunse Victoria clătînând din cap. „Drept de vot pentru femei! Drept de vot pentru femei!“, se alătură ea corului de demonstrante care treceau prin dreptul Catedralei Westminster.

Victoria simți că i se accelera din nou pulsul. Peste doi ani va împlini, în sfârșit, douăzeci și unu de ani, devenind astfel majoră. Probabil că până atunci dreptul de vot pentru femei nu va fi introdus. Dar ea nu se descuraja. Pentru ea, acesta nu însemna doar o contribuție la destinul politic al țării, ci și dreptate, precum și faptul că fiecare femeie – bogată ori săracă – va avea șansa de a-și lua viața în propriile mâini.

„Ironia face că mie tocmai o femeie mi-a arătat ce înseamnă să nu poți decide asupra propriei persoane și să fii complet dependentă, pe când eram copil“ – îi trecu prin minte Victoriei.

În cele patru luni petrecute în copilărie în Germania, în Franconia, la tiranica bunică din partea mamei, principesa Leontine von Marssendorff, trăise iadul pe pământ. La fel crede și astăzi, după atâta vreme.

– Drept de vot pentru femei! Niciun impozit fără participare la guvernare! strigă Victoria dintr-odată mai tare.

Acum avea în față zidurile de culoare deschisă ale clădirii Parlamentului, construită în stil neogotic. În aer răsunară fluierături stridente.

– Înapoi, doamnelor, imediat înapoi! se auziră urlând niște bărbați.

– Lăsați-ne să trecem!

– Suntem cetățene plătitoare de impozite! Cerem dreptul de a fi lăsate să intrăm în Parlament! strigau femeile incitate.

– Dacă prim-ministrul refuză să ne primească, vom ajunge la el și fără invitație.

Demonstrantele se opriră un moment, apoi reîncepură să înainteze.

– Femeile din primele rânduri au reușit să treacă de lanțul de polițiști! strigă cineva.

Hotărâtă să pătrundă în Parlament, Victoria înaintă odată cu mulțimea. Cu coada ochiului, remarcă un grup de bărbați care râdeau prostește. O femeie din fața ei fu nimerită de un ou clocit, iar pe ea o atinse o portocală stricată. Călcă pe ceva alunecos și fu cât pe ce să cadă.

Abia își recăpătă echilibrul când fluierăturile se intensificară. Se auzeau și tropote de copite. În piață își făcură apariția polițiști călare, care își struneau caii printre demonstrante. Țipete de panică, blesteme și strigăte de furie.

„Hm..., deci asta este poliția călare!“ își zise furioasă în gând Victoria. Se luptă cu propria panică, trecu ghemuindu-se pe sub gâtul unui cal și continuă să înainteze. La marginea pieței scoase din poșetă aparatul Kodak și îl îndreptă spre scena care avea loc în fața ei.

Prinse în obiectiv un polițist cu bastonul din cauciuc ridicat. Mai fotografie alți doi polițiști imobilizând o femeie care se apăra din toate puterile și târând-o pe caldarâm. Câțiva

bărbați din grupul celor care se hlizeau se aruncară în îmbulzeală, opreau femeii și le pipăiau.

– Încă una aici!

Victoria observă prea târziu că un bărbat se proțăpise în fața ei. O apucă brutal de braț, făcând-o să scape aparatul Kodak din mână.

– Hai, micuțo, dă-mi un pupic!

Accentul lui era tipic păturii sociale celei mai de jos. Omul îi rânjea ostil, lăsând să se vadă o gaură mare în șirul de dinți de jos.

– Ia mâna de pe mine!

Cu o mișcare de ju jitsu, Victoria îl dezechilibra și bărbatul căzu.

„Kodak-ul ... Unde este Kodak-ul?“

Privi rapid în jur. Se strecură printre doi bărbați și când își ridica aparatul de fotografiat fu apucată din nou, de data aceasta pe la spate. Un braț o presa pe gât.

– Ești sălbatică rău. Am eu grijă de tine înainte să te predau poliției.

Victoria fu izbită de respirația cu iz de ceapă și bere a bărbatului. Reuși să întoarcă puțin capul. Deasupra ei se ridica un chip congestionat, neras de mult timp. Individul continua să o pipăie în timp ce ea încerca zadarnic să scape din strânsoare.

– Este foarte urât ce faceți. Dați drumul doamnei! auzi Victoria o voce puternică de bărbat și văzu un tânăr postându-se în fața individului care o imobilizase.

– Valea, fanfaronule! Altfel îți stâlcesc mutra!

– Dacă nu puteți fi convins cu vorba, atunci...

Prin fața ochilor Victoriei trecu un pumn care se opri în fața bărbosului. Acesta făcu câțiva pași înapoi, clătînându-se. Victoria profită, se eliberă și coti imediat pe Parliament Street. Când privi înapoi, îl văzu pe cavalerul care o eliberase urmărit de

bărbos și de câțiva dintre camarazii lui. Chiar în acel moment, dintr-o stradă lăturalnică, se ivi o birjă.

– Haideti! Tânărul o apucă de braț pe Victoria și amândoi alergară până la birjă. Oriunde, numai ia-o repede din loc! îi strigă acesta vizitiului în timp ce o ajuta pe fată să urce, după care se trânti și el alături de ea.

– Prea bine, sir!

Birjarul se întoarse și biciul lui dansă deasupra urmăritorilor. Apoi caii porniră în galop spre Covent Garden.

– Uneori ai nevoie în viață doar de un strop de noroc. Chiar nu mi-ar fi făcut nicio plăcere să mă bat cu golănimea aceea. Mai ales că nu prea sunt în formă.

Tânărul mișcă degetele mâinii drepte și pe chip îi apăru o grimasă de durere.

Pentru prima oară, Victoria avu ocazia să îl examineze mai atentă. Avea părul castaniu-deschis, tuns scurt, și ochi căprui. Nu se putea spune că era frumos, dar trăsăturile îi erau regulate. Avea o sprânceană puțin mai ridicată, ceea ce îi dădea un aer ironic. Cutele ușoare din jurul gurii largi trădau însă o persoană veselă. Victoria aprecia că avea în jur de douăzeci și cinci de ani. După accentul de Oxford ori Cambridge, părea dintr-o familie instruită. La această impresie contribuia și faptul că pardesiul lui maro, deși cam uzat, era, cu siguranță, făcut pe comandă.

– Dumnezeule, murmură el, nu m-aș fi gândit că îmi voi luxa vreodată mâna pentru o adeptă a lui Mrs. Pankhurst.

– Deci nici dumneavoastră nu sunteți pentru dreptul de vot al femeilor? întrebă Victoria înverșunată.

– Nu am nimic împotriva...

– Câtă generozitate din partea dumneavoastră!

– Mersi... El o aprobă mărinimos și adăugă: De fapt, cu Mrs. Pankhurst am eu ceva.

– Pentru că nu este răbdătoare și discretă, așa cum se cere să fie femeile, ci își cere drepturile?

– Nu, căpetenia luptătoarelor pentru dreptul de vot al femeilor mi se pare dogmatică și lipsită de spirit autocritic.

– Aha, cumva sunteți de părere că dreptul de vot al femeilor nu trebuie introdus în niciun caz înaintea dreptului general de vot al bărbaților? Pentru că, astfel, cei de același sex cu dumneavoastră ar fi dezavantajați? Dumneavoastră..., îl măsură Victoria supărată cu privirea pe interlocutor, ...vă numărați, cu siguranță, printre bărbații care posedă o casă ori care au închiriat o casă și, datorită acestui fapt, au voie să aleagă guvernarea.

– Recunosc faptul că am o casă, zise el zâmbind, în timp ce scotea din buzunarul pardesiului o batistă, pe care i-o întinse Victoriei.

– Ce să fac cu ea? întrebă ea iritată. Vă deranjează buzele mele rujate?

– Cătuși de puțin. Ba chiar le consider adorabile. Dar... Dacă vreți să vă curățați umărul...

– Oh...

Victoria își privi îmbrăcămintea și văzu că avea resturi de portocală stricată împrăștiată pe pardesiu. Le șterse în grabă.

Abia după aceea remarcă ziarul împăturit care se ițea din buzunarul pardesiului tânărului. Sub titlul ziarului, *The Spectator*, sărea în ochi data de 13 februarie.

– Dumnezeule, își duse ea speriată mâna la gură, cât este ceasul?

Salvatorul ei își consultă ceasul de buzunar:

– Puțin peste trei și jumătate.

– Trebuie să ajung imediat la Ritz.

– La Ritz?

Victoria confirmă supărată:

– Am uitat complet că am o întâlnire acolo la ora trei.

– Sunteți surprinzătoare. Tânărul se aplecă spre birjar și îi strigă noua adresă. L-ați aranjat într-un mod cu totul impresionant